

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2006. február 20.

**KÖZGAZDASÁGI
ALAPISMERETEK
(ELMÉLETI
GAZDASÁGTAN)**

**EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

OKTATÁSI MINISZTERIUM

JAVÍTÁSI ÚTMUTATÓ

A javítás során a tanuló által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával fel kell tüntetni rész megoldásért megítélt részpontszámokat, és meg kell jelölni a hibátlan megoldást, illetve az előforduló hibákat és a tévedéseket. Egy feladat megoldásáért járó összesített pontszámot az előre nyomtatott mezőbe írjuk be! A feladatlap végén szereplő összesítő táblázatba ezeket a pontszámokat tüntetjük fel, és összesítjük a dolgozat pontszámait.

A feladatoknál többféle megoldás is elképzelhető, ezért előfordulhat, hogy a javítási útmutatóban közölt eljárástól (v. szöveges megnevezéstől) eltérő módon születik meg a megoldás. Ha a megoldás szakmailag korrekt elemekre épül, az eljárás kellően részletezett, és helyes eredményre vezet, akkor ezekért a megoldásokért is a teljes pontszám jár.

A pontszámok odaítélésénél a következő elveket kell követni:

1. A teljes pontszám csak a feladat hibátlan megoldásáért adható meg. Hiányzó válasz esetén a válaszáért adható részpontszámot le kell vonni.
2. Logikailag helyes eljárással, de számolási hibával megoldott feladatnál a részpontszám felét le kell vonni a hibavétés helyén. A feladat későbbi részében a logikailag jó megoldás a tovagyrúzó számbeli eltérés ellenére is teljes értékűnek számít, tehát a későbbi részpontszámokat egyetlen hiba miatt nem kell csökkenteni.
3. Logikai hiba esetén a hibavétés helyén nem jár pont, a további hibátlan lépésekért viszont megadható a fele pontszám.
4. Egy feladatnál csak egy megoldás értékelhető.
5. Igaz-hamis kérdéseknél csak megindokolt válaszáért adható pont. Önmagában az I vagy a H megjelölésért nem jár pont. A hibás megítélés mellett az önmagában szakmailag helyes indoklásért 1 pont adható. Ha a helyes jelölés mellett szakmailag helytelen vagy hibás indoklás szerepel, akkor az ellentmondásos választ 0 ponttal kell értékelni.
6. A III. részben található feladatok részpontszámai tovább nem bonthatók, ezektől eltérni csak az előbbieken említett számolási hiba esetében lehet.

I. Feleletválasztás (6·2 =12 pont)

1	2	3	4	5	6
B	A	B	D	B	C

Minden helyes válasz 2 pontot ér, max: 6·2=12 pont.

II. Szöveges feladatok**1. Igaz-hamis állítások (6·3=18 pont)**

I-H	Indoklás	Pontszám
I	1) Ha a jövedelem növekedésével a vásárolt mennyiség csökken, akkor alacsonyabb rendű (inferior) jószágról van szó. A kevesebb vásárlás miatt a keresleti görbe balra tolódik el.	1+2 pont
H	2) A csökkenő hozadék azt jelenti, hogy az újabb és újabb termelési tényező bevonásakor a termelés egyre kisebb mértékben nő (a határtermék csökken).	1+2 pont
H	3) A fedezeti pontban csak normál profitot lehet elérni, tehát $TR=TC$. Az állítás az üzemszüneti pontra vonatkozik.	1+2 pont
H	4) Ha a központi bank kötvényt ad el, akkor csökkenti a forgalomban lévő pénzmennyiséget, így a pénzpiacon a pénzkínálat csökkenése várható, tehát a túlkereslet nem csökken, hanem nő.	1+2 pont
H	5) Hosszú távon csak akkor csökken a technikai fejlesztés által felszabaduló munkaerő állomány, és így a munkanélküliség, ha új munkaigényes ágazatok megjelenése vagy bővülése képes befogadni a feleslegessé vált munkaerőt. Az állítás első része lényegében igaz.	1+2 pont
H	6) A keresleti infláció együtt jár a kibocsátás növekedésével, s ezáltal hozzájárulhat a foglalkoztatás növekedéséhez, a munkanélküliség csökkentéséhez.	1+2 pont

3. Kiegészítés (6·1=6 pont)

Sorszám	Válasz	Pontozás
3.1.	...kisebb...	1 pont
3.2.	...nagyobb...	1 pont
3.3.	...kisebb...	1 pont
3.4.	...kisebb...	1 pont
3.5.	...egyenlő...	1 pont
3.6.	...kisebb...	1 pont

4. Elemző és értékelő feladat (6·1 = 6 pont)

Sorszám	Válasz	Pontozás
4.1.	...csökken... ...balra eltolódott...	1 pont 1 pont
4.2.	...csökken... ...az árcsökkenés miatt bevételei is csökkennek...	1 pont 1 pont
4.3.	...csökken... ...a határtermék-bevétel (MRP_L) is csökken... (vagy az árcsökkenés miatt a vállalat csökkenti a kibocsátását és ezért csökken a foglalkoztatottak létszáma)	1 pont 1 pont

III. Számítást és ábrázolást igénylő feladatok**5. feladat (4+4 = 8 pont)**

Sorszám	Válasz	Pontozás
5.1.	Jelölje p_s a sütemény árát, és akkor Gossen II. törvénye $\frac{MU_f}{p_f} = \frac{MU_s}{p_s}$ alapján: $\frac{5}{120} = \frac{3}{p_s} \rightarrow p_s = \frac{3 \times 120}{5} = 72$	4 pont
5.2.	$\frac{5}{120} = 0,042 > \frac{3}{90} = 0,033$ → tehát több fagyit és kevesebb süteményt kellene vásárolni.	4 pont

6. feladat (8·1 = 8 pont)

Sorszám	Válasz	Pontozás
6.1.	az MP_L a C pontban nulla, így $Q = 3600$	1 pont
6.2.	$AP_L = \frac{Q}{L} \rightarrow AP_L = \frac{3600}{120} = 30$	1 pont
6.3.	AP_L maximális az érintési pontnál, tehát a B pont adataival számolunk.: $\rightarrow AP_L = \frac{2800}{70} = 40$	1 pont
6.4.	$MP_L = \frac{\Delta Q}{\Delta L} \rightarrow MP_L = \frac{2800 - 2000}{70 - 50} = 40$	1 pont
6.5.	$VC = L \cdot p_L \rightarrow VC = 50 \cdot 1200 = 60\,000$	1 pont
6.6.	$AVC = \frac{VC}{Q} \rightarrow \frac{70 \times 1200}{2800} = 30$	1 pont
6.7.	A növekvő hozadék addig tart, amíg a határtermék növekvő, azaz jelen esetben $L < 50$	1 pont
6.8.	$MRP_L = MP_L \times p_X \rightarrow 40 \times 80 = 3200$	1 pont

7. feladat (4+4=8 pont)

Sorszám	Válasz	Pontszám
7.1.	<p>И maximumot biztosító termelés meghatározása (egyéni optimum): $MC=MR=P$ $10Q+1000 = 5500 \rightarrow Q = 450$</p>	2 pont
	<p>Társadalmi optimum meghatározása: $MSB= MSC \rightarrow MSC = MC + EC = 10Q+1000+1500$ $5500=10Q+2500 \rightarrow Q = 300$</p>	2 pont
7.2.	<p>Egyéni optimum mellett elérhető profit: $TR = P \cdot Q = 5500 \cdot 450 = 2\,475\,000$ $TC = (AVC \cdot Q) + FC = 3250 \cdot 450 + 112\,500 = 1\,575\,000$ $AVC = 5 \cdot 450 + 1000 = 3250$ $T\pi = TR - TC = 900\,000$</p>	2 pont
	<p>Társadalmi optimum melletti profit: $TR = 5500 \cdot 300 = 1\,650\,000$ $TC = 2500 \cdot 300 + 112\,500 = 862\,500$ $T\pi = TR - TC = 787\,500$</p>	2 pont

8. feladat (6+6= 12 pont)

Sorszám	Válasz	Pontozás
8.1.	Az árupiac adataiból: $Y = C(Y-T+Tr)+I(i)+G$, azaz $Y = 100 + 0,8 \cdot (Y-300+100) + 2000 - 200 \cdot i + 160$ $Y = 2100 + 0,8Y - 200i$	2 pont
	A pénzpiaci egyensúly: $M^S/P = M^D$ azaz $2250/1,25 = 0,4 \cdot Y - 200 \cdot i \rightarrow 200i = 0,4 \cdot Y - 1800$	2 pont
	Ezt az árupiaci egyenletbe behelyettesítve: $Y = 100 + 0,8Y + 2000 - 0,4Y + 1800 \rightarrow 0,6Y = 3900$.	1 pont
	Így az egyensúlyi jövedelem Y = 6500 A kamatláb kiszámolható a pénzpiaci egyensúly egyenletéből pl. $200 \cdot i = 0,4 \cdot 6500 - 2250/1,25 \rightarrow i = 4$ (Ezen felül a kamatláb kiszámolható az árupiaci összefüggésekből is: $Y = C+I+G$, pl. $6500 = 100 + 0,8 \cdot 6500 - 160 + 2000 - 200 \cdot i + 160$ $6500 = 7300 - 200 \cdot i \rightarrow i = 4$.)	1 pont
8.2.	a) A fogyasztás növekedése: $\Delta C = \hat{c} \times \Delta Y \rightarrow \Delta C = 0,8 \cdot 200 = 160$ (A fogyasztás növekedése kiszámolható a régi és az új fogyasztás különbségeként is. A régi fogyasztás: $C = 100 + 0,8 (6500 - 300 + 100) = 5140$. Az új fogyasztás: $C' = 100 + 0,8 (6700 - 300 + 100) = 5300$.)	2 pont
	b) A beruházás változása: Mivel $\Delta Y = \Delta C + \Delta I$, ezért a beruházás változása $\Delta I = 200 - 160 = 40$ (A beruházás változása kiszámolható a kamatláb segítségével is. A kamatlábat ekkor az új jövedelem segítségével az árupiaci egyenletből kell kiszámolni: $6700 = 100 + 0,8 \cdot 6700 - 160 + 2000 - 200 \cdot i' + 160 \rightarrow i' = 3,8$. A beruházási függvénybe helyettesítve, a beruházások új értéke $I' = 2000 - 200 \cdot 3,8 = 1240$. A régi beruházási érték pedig: $I = 2000 - 200 \cdot 4 = 1200$)	2 pont
	c) A reálpénzkínálat változása Ehhez szükség van az új kamatlábra, amely az előbb ismertett módon az árupiaci egyensúlyból számítható ki: $i' = 3,8$. A reálpénzkereslet új értéke: $M^D = 0,4 \cdot 6700 - 200 \cdot 3,8 = 1920$. Mivel a pénzpiaci egyensúly fennáll, ezért az új reálpénzkínálat $(M^S/P)' = M^D = 1920$. A reálpénzkínálat régi értéke: $M^S/P = 1800$. A reálpénzkínálat változása tehát: $\Delta \frac{M^S}{P} = 120$	2 pont

9. feladat (2+6+4 = 12 pont)

Sorszám	Válasz	Pontszám
9.1.	$I_{\text{bruttó}} = I_{\text{nettó}} + \text{amortizáció} = 100 + 150 = 250$	2 pont
9.2.	Az import aktuális értéke: $IM(Y=2150) = 100 + 0,2 \cdot 2150 = 530$ A jövedelem felhasználás alapján a kiinduló összefüggést használjuk fel, és az ismert adatainkat behelyettesítjük: $Y = C + I + G + (X - IM)$ $2150 = 1900 + 250 + 200 + (X - 530) \rightarrow X = 330$ A külkereskedelmi mérleg egyenlege: $330 - 530 = -200$, azaz hiány van.	2 pont 2 pont
9.3.	A külkereskedelmi mérleg egyensúlya mellett: $X = IM(Y)$ $330 = 100 + 0,2Y \rightarrow Y = 1150$	2 pont 2 pont